

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.006.01.2023

Włodzimierz Madoń
Dyrektor
Okręgowy Urząd Górniczy
w Gdańsku
ul. Biała 1
80-435 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/060 – Wykrywanie i przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji kopalni

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Okręgowy Urząd Górniczy w Gdańsku
Kierownik jednostki kontrolowanej	Włodzimierz Madoń, Dyrektor, od 1 lipca 2021 r., pełniący obowiązki Dyrektora, od 1 kwietnia 2021 r. do 30 czerwca 2021 r. (dalej: Dyrektor), W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Sebastian Dziedzic, pełniący obowiązki Dyrektora, od 17 listopada 2020 r. do 31 marca 2021 r. (dalej: Były Dyrektor), Lidia Król, Dyrektor, od 1 kwietnia 2015 r. do 16 listopada 2020 r. (dalej: Była Dyrektor).
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem eksploatacji kopalin bez wymaganej koncesji lub z naruszeniem jej warunków. 2. Realizacja zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem eksploatacji kopalin bez wymaganej koncesji lub z naruszeniem jej warunków.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2023 (12 maja) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały znaczenie dla działalności jednostki w zakresie objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Marta Gajewska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/50/2023 z 21 lutego 2023 r. 2. Teresa Sawicka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LGD/87/2023 z 24 kwietnia 2023 r.

(akta kontroli str.1-8)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2019-2023 (do 12 maja) w Okręgowym Urzędzie Górniczym w Gdańsku (dalej: OUG) zapewniono warunki organizacyjne do realizacji zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem nielegalnej eksploatacji kopalni. Ww. zadania wykonywali pracownicy posiadający kierunkowe wykształcenie i podnoszący swoje kwalifikacje przez udział w szkoleniach, którym zapewniono niezbędny sprzęt pomiarowy, w szczególności dwa zestawy GPS oraz specjalistyczne oprogramowanie.

W latach 2019-2023 (do 23 kwietnia) OUG przeprowadził łącznie 203 kontrole w zakresie gospodarki złożami. W wyniku 30 kontroli stwierdzono m.in. naruszenia warunków wydanych koncesji. Typowanie zakładów górniczych do kontroli poprzedzone było analizą prawdopodobieństwa naruszenia prawa, wpływającymi listami i interwencjami. W wyniku 37 z 40 objętych badaniem kontroli zastosowano możliwe do wykorzystania środki pokontrolne, tj. wydano decyzje na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze³ w trzech sprawach wydano decyzje umarzające postępowania w związku z usunięciem przez przedsiębiorców nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli. Organ nadzoru górniczego w 34 sprawach nie podejmował działań dotyczących sprawdzenia, czy kontrolowani przedsiębiorcy usunęli nieprawidłowości wskazane w wydanych decyzjach. W przypadkach, w których podczas kontroli stwierdzono prowadzenie robót wydobywczych z naruszeniem granic obszaru górniczego, Dyrektor zawiadomił o tym fakcie (w 28 przypadkach) właściwe organy administracji geologicznej, z tego w 12 po upływie 33 do 153 dni odprzeprowadzenia kontroli, co zdaniem NIK stworzyło istotne ryzyko niepodjęcia przez właściwe organy niezwłocznych działań. W dwóch przypadkach stwierdzenia prowadzenia robót wydobywczych z naruszeniem granic obszaru górniczego, Dyrektor nie zawiadomił właściwych organów, co było niezgodne z art. 173 ust. 2 ww. ustawy.

OUG podejmował działania w zakresie wykrywania nielegalnej eksploatacji kopalni zarówno z własnej inicjatywy, jak i w odpowiedzi na wpływające zawiadomienia (łącznie 238), których zasadność potwierdził przeprowadzeniem 224 wizji w terenie. Powyższe działania OUG pozwoliły na zidentyfikowanie 144 miejsc nielegalnej eksploatacji kopalni, a w wyniku przeprowadzonych 61 postępowań administracyjnych wydano decyzje ustalające opłatę podwyższoną z tytułu wydobycia kopalni bez wymaganej koncesji, przy czym w dwóch z 30 objętych badaniem decyzji wydanych w ww. zakresie zastosowano nieprawidłową stawkę opłaty eksploatacyjnej. W wyniku ww. badania stwierdzono, że Dyrektor OUG nie zawiadomił właściwych organów m.in. o: uzasadnionym podejrzeniu popełnienia czynów z art. 177 Pgg (w 23 sprawach), z art. 176 ust. 1 (w 21 sprawach) oraz zidentyfikowaniu miejsca nielegalnej eksploatacji kopalni, w celu podjęcia działań zmierzających do jego likwidacji i przywróceniu terenu do stanu pierwotnego (w 29 sprawach). W okresie objętym kontrolą organ nadzoru górniczego nie wymierzał kary grzywny, o której mowa w art. 188 pkt 3 Pgg.

Ponadto OUG nie weryfikowało, czy podmioty, które zawiadomiły o wydobyciu piasku i żwiru na potrzeby własne, spełniały zadeklarowane w zawiadomieniu warunki, o których mowa w art. 4 ust. 1 Pgg.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz.U. z 2023 r. poz. 633, dalej: Pgg.

W okresie objętym kontrolą OUG współpracowało z innymi organami i instytucjami w zakresie przeciwdziałania nielegalnej eksploatacji kopalni, tj. nadzór budowlany, inspekcja ochrony środowiska.

Badanie 30 z 42 interwencji i listów, które w latach 2019-2023 wpłynęły do OUG wykazało, że organ nadzoru górniczego rzetelnie załatwiał sprawy, w 27 wskazanych przypadkach przeprowadził weryfikację w terenie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem eksploatacji kopalni bez wymaganej koncesji lub z naruszeniem jej warunków

Opis stanu faktycznego

1. Organizację wewnętrzną oraz tryb pracy OUG określał regulamin wprowadzony Zarządzeniem Nr 21 Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego z dnia 13 lutego 2012 r.⁵ Na poszczególne lata 2019-2023 w OUG opracowany był Plan pracy OUG określający najważniejsze cele do realizacji, własne zadania urzędu służące realizacji celów, rejestr ryzyk oraz plan kontroli.

Na stanowiskach inspekcyjno-technicznych w OUG zatrudnionych było w: 2019 r. i 2020 r.⁶ – 10 pracowników, w 2021 r. i 2022 r.⁷ – 9 do zadań których należało m.in. przeprowadzanie kontroli, inicjowanie i przeprowadzanie postępowania wyjaśniającego w przypadku stwierdzenia wykonywania działalności bez wymaganej koncesji. Zakres zadań i uprawnień dla każdego pracownika określał opis stanowiska pracy.

W okresie objętym kontrolą w OUG obowiązywały następujące procedury regulujące tryb postępowania w zakresie eksploatacji kopalni bez koncesji i z naruszeniem jej warunków (dalej: procedury kontrolne):

- Zarządzenie Nr 44 Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie trybu wykonywania czynności inspekcyjno-technicznych oraz przeprowadzania czynności wyjaśniających w ramach zadań należących do właściwości dyrektorów okręgowych urzędów górniczych⁸,
- Zarządzenie Nr 19 Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego z dnia 5 października 2020 r. w sprawie trybu wykonywania czynności inspekcyjno-technicznych przez pracowników okręgowych urzędów górniczych oraz Specjalistycznego Urzędu Górniczego⁹,
- Zarządzenie Nr 33 Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie trybu wykonywania czynności inspekcyjno-technicznych przez pracowników okręgowych urzędów górniczych oraz Specjalistycznego Urzędu Górniczego¹⁰.

⁴ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ W sprawie regulaminu organizacyjnego okręgowych urzędów górniczych oraz Specjalistycznego Urzędu Górniczego (Dz. Urz. WUG z 2021 r. poz. 122.).

⁶ Odpowiednio według stanu na 30 listopada 2019 r. i 31 grudnia 2020 r.

⁷ Odpowiednio według stanu na 31 grudnia 2021 r. i 31 grudnia 2022 r.

⁸ Dz. Urz. WUG z 2022 r. poz. 84.

⁹ Dz. Urz. WUG z 2021 r. poz. 40.

¹⁰ Dz. Urz. WUG z 2014 r. Nr 2 (uchylony z dniem 1 listopada 2020 r.).

W OUG stosowano „Zasady prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących nielegalnej eksploatacji”, które określały m.in. metodykę prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących naliczania opłaty podwyższonej.

(akta kontroli str. 442-462, 520-682)

2. W latach 2019-2023 łącznie 12 pracowników OUG wykonywało zadania z zakresu wykrywania i przeciwdziałania nielegalnemu wydobywaniu kopaliny. Ww. pracownicy:

- posiadali wykształcenie w dziedzinie: geologii, górnictwa, geofizyki, geodezji, ochrony środowiska – odpowiednio czterech, dwóch, dwóch, trzech i jeden,
- podnosili kompetencje zawodowe poprzez:
 - ukończenie studiów podyplomowych w dziedzinie inżynierii ropy i gazu (dwóch pracowników), w tym jeden dodatkowo w zakresie zagospodarowania odpadami i czystych technologii,
 - udział w szkoleniach z zakresu m.in.: geologii (czterech pracowników), postępowań administracyjnych dotyczących nielegalnej eksploatacji kopaliny (ośmiu pracowników), obsługi oprogramowania geodezyjnego (trzech pracowników) oraz programu QGIS (trzech pracowników),
- posiadali kwalifikacje m.in. w dziedzinie górnictwa i geologii, tj.: wyższego i średniego dozoru ruchu w specjalności geologicznej, geologa górniczego w zakładach górniczych, a także kwalifikacje mierniczego górniczego w zakładach górniczych, o których mowa w art. 58 Pgg.

Jeden pracownik wykonujący zadania z ww. zakresu nie uczestniczył w kursach i szkoleniach. Z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że był to pracownik pierwszy raz podejmujący pracę w służbie cywilnej, zatrudniony na czas określony, który odbył służbę przygotowawczą, w ramach której był przygotowywany praktycznie i teoretycznie do należytej realizacji obowiązków służbowych,

W styczniu 2023 r. w OUG zorganizowano szkolenie dotyczące zasad prowadzenia postępowań administracyjnych dotyczących nielegalnej eksploatacji, w którym uczestniczyło 14 pracowników, w tym ośmiu prowadzących sprawy z zakresu nielegalnej eksploatacji kopaliny.

Środki zaplanowane i wydatkowane w poszczególnych latach 2019-2023 na podnoszenie kwalifikacji pracowników wynosiły w 2019 r. – 4,1 tys. zł i 6,7 tys. zł, w 2020 r. – 4,5 tys. zł i 1,3 tys. zł, w 2021 r. – 3,0 tys. zł i 6,9 tys. zł, w 2022 r. – 3,5 tys. zł i 7,8 tys. zł oraz w 2023 r. – 3,5 tys. zł i 1,2¹¹ tys. zł.

Dyrektor w sprawie ustalania wysokości środków planowanych na podnoszenie kwalifikacji pracowników OUG wyjaśnił, że zadanie to zostało przypisane Dyrektorowi Generalnemu Wyższego Urzędu Górniczego, w związku z tym organ nadzoru górniczego pierwszej instancji, tj. Dyrektor OUG w Gdańsku nie decydował o zasadach ustalania wysokości środków planowanych na szkolenia i kursy. Ponadto Dyrektor wyjaśnił, że wprowadzony w Polsce w 2020 r. stan zagrożenia epidemicznego, a następnie stan epidemii, miały istotny wpływ na funkcjonowanie OUG, w tym także na udział pracowników w kursach i szkoleniach. Wyjaśnił, że ograniczenia w przemieszczaniu się przełożyły się również na mniejszą liczbę szkoleń, które dotychczas odbywały się stacjonarnie, a wypracowanie zasad przeprowadzania szkoleń w formie zdalnej wymagało uprzedniego podjęcia szeregu czynności organizacyjnych.

(akta kontroli str. 188-200, 308-399, 482-505)

¹¹ Według stanu na 28 marca 2023 r.

W sprawie podnoszenia kompetencji dotyczących wykrywania nielegalnej eksploatacji kopalni wybrani losowo pracownicy OUG wyjaśnili m.in., że: dwóch – wykrywanie nielegalnej eksploatacji kopalni nie stanowiło trudności, natomiast wskazali na potrzebę pogłębiania i utrwalania wiedzy z zakresu aspektów prawnych dotyczących prowadzenia postępowań administracyjnych, jednak jej nie zgłaszali; dwóch – z uwagi na krótki staż pracy wskazało, że widziało potrzebę podnoszenia kompetencji, do czego dążyło poprzez utrwalanie zdobytej wiedzy i korzystanie z doświadczenia pozostałych pracowników OUG, nie zgłaszali oni potrzeb szkoleniowych; jeden pracownik wskazał, że dostrzegał i podnosił kompetencje własnym staraniem, w przypadku braku takiej możliwości (np. szkolenia płatne) zgłaszał potrzebę pracodawcy, który zapewnił udział w zapotrzebowanych szkoleniach.

(akta kontroli str. 420-431)

3. OUG dysponował sprawnym wyposażeniem umożliwiającym dokonywanie precyzyjnych pomiarów, tj. dwoma zestawami pomiarowymi GPS, a także dalmierzem laserowym, ruletką pomiarową oraz licencjami oprogramowania (po dwie): C-Geo, Miromapa, Winkalk i Operat¹². Ww. wyposażenie nie wymagało okresowych przeglądów zgodnie z zaleceniami producentów. Ponadto OUG mógł korzystać ze sprzętu wypożyczonego z Wyższego Urzędu Górniczego, tj. hydrologicznej platformy pomiarowej i drona.

Decyzją Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego z dnia 11 kwietnia 2023 r. wprowadzono obowiązek poddawania zestawów GPS przeglądowi serwisowemu co trzy lata począwszy od 2023 r. Dwa zestawy GPS, będące w posiadaniu OUG, zostały 25 kwietnia 2023 r. przekazane do przeglądu serwisowego.

Nadinspektor zakładów górniczych do spraw miernictwa górniczego (dalej: Mierniczy) wyjaśnił, że przed każdym użyciem sprzętu sprawdzał, czy nie ma on widocznych uszkodzeń, a ponadto raz w miesiącu przeprowadzał podstawową konserwację polegającą na oględzinach sprzętu i jego czyszczeniu. Wyjaśnił, że przystępując do pomiaru wyrobiska, w celach kontrolnych wykonywał pomiar szczegółów sytuacyjnych pierwszej klasy (z dokładnością do 10 cm, jeśli punkty były dostępne) polegający na przeprowadzeniu pomiaru np. graniczników, słupów elektroenergetycznych lub innych elementów uzbrojenia terenu, a następnie nałożeniu wyników dokonanego pomiaru na mapę zasadniczą i ewidencyjną. Pozwalało to stwierdzić, czy dokonany w terenie pomiar punktu kontrolnego był zgodny z ww. mapą. W przypadku braku dostępności punktów pierwszej klasy, ponownie dokonywał pomiaru punktu kontrolnego wcześniej zamierzonego. Ponadto, w celach kontrolnych w trakcie wykonywanego pomiaru, śledził parametry jakościowe pomiaru, a gdy coś budziło wątpliwości ponownie dokonywał pomiaru kontrolnego tego punktu.

W 2019 r. koszty zakupu i eksploatacji sprzętu wyniosły 41,7 tys. zł, w 2022 r. – 1,7 tys. zł, natomiast w latach 2020-2021 nie ponoszono ww. kosztów. Wysokość kosztów poniesionych w 2019 r. wynikała m.in. z zakupu dwóch hydrologicznych platform pomiarowych wykorzystywanych na potrzeby wszystkich urzędów górniczych.

(akta kontroli str. 308-399, 423-424, 426-431, 481, 506-509)

¹² Oprogramowania służące odpowiednio do: przetwarzania danych przestrzennych, tworzenia geodezyjnych szkiców i map jednostkowych, opracowywania danych geodezyjnych oraz tworzenia dokumentacji geodezyjnej.

4. W okresie objętym kontrolą podmioty zewnętrzne oraz wewnętrzne komórki kontrolne lub audytowe nie przeprowadzały kontroli i audytów dotyczących wykrywania i przeciwdziałania nielegalnej eksploatacji kopalni w OUG.

(akta kontroli str. 438-440, 463)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą w OUG stworzono warunki organizacyjne umożliwiające prawidłową realizację zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem nielegalnej eksploatacji kopalni. Ich wykonywanie powierzono pracownikom posiadającym kierunkowe wykształcenie, którym zapewniono możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w niezbędnych szkoleniach i kursach. W OUG zapewniono odpowiednie, sprawne technicznie wyposażenie pozwalające na prawidłową realizację zadań przez pracowników.

OBSZAR

2. Realizacja zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem eksploatacji kopalni bez wymaganej koncesji lub z naruszeniem jej warunków

2.1 Sprawowanie nadzoru nad podmiotami wydobywającymi kopaliny

Opis stanu
faktycznego

1. W OUG obowiązywały procedury kontrolne dotyczące kontroli przedsiębiorców wprowadzone przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego (dalej: Prezes WUG).

Na stronie podmiotowej OUG w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej: BIP), do 27 marca 2023 r. nie zamieszczono ogólnego schematu kontroli przedsiębiorców, co było niezgodne z art. 47 ust. 3 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców¹³ (dalej: Prawo przedsiębiorców) i zostało opisane w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 434-437)

2. W OUG typowano przedsiębiorców do kontroli po uprzednim przeprowadzeniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa, o której mowa w art. 47 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, której sposób przeprowadzenia ustalał Dyrektor OUG. Przygotowując corocznie plany pracy, OUG stosowało kryteria wyboru przedsiębiorców do kontroli z uwzględnieniem m.in. wielkości zakładów górniczych oraz rocznego wydobycia, sposobu prowadzenia eksploatacji, liczby eksploatowanych maszyn i urządzeń, występujących zagrożeń naturalnych, technicznych i środowiskowych oraz częstotliwości przeprowadzania kontroli np. w odkrywkowych zakładach górniczych: prowadzących eksploatację przy użyciu materiałów wybuchowych – dwie kontrole rocznie, w zakładach prowadzących wydobycie przy użyciu dużej liczby maszyn i urządzeń – jedna kontrola rocznie.

(akta kontroli str. 520-571)

3. OUG przeprowadzało kontrole gospodarki złożami kopalni po przeprowadzeniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa oraz w związku z wpływającymi skargami. Z uwagi na wielokrotne naruszenie przez trzech¹⁴ przedsiębiorców

¹³ Dz. U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.

¹⁴ Tj. przedsiębiorcy objęci badaniem opisanym w pkt 4 obszaru 2.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

przepisów prawa, ich działalność kontrolowano w latach 2019-2023 (do 23 kwietnia) pięć razy.

W poszczególnych latach 2019-2023 (do 24 kwietnia) OUG przeprowadziło łącznie 203 kontrole dotyczące gospodarki złożami kopalin, odpowiednio: 44, 33, 35, 59 i 32¹⁵. Ww. kontrole obejmowały m.in. zagadnienia związane z prowadzeniem działalności wydobywczej zgodnie z warunkami obowiązujących koncesji, w wyniku których stwierdzono naruszenie tych warunków odpowiednio podczas: 10, sześciu, pięciu, sześciu i czterech kontroli, w tym w wyniku pięciu kontroli przeprowadzonych w 2019, czterech w latach 2020-2021, sześciu w 2022 r. i trzech w 2023 r. stwierdzono naruszenie granic wyznaczonego w koncesjach obszaru górniczego.

OUG przeprowadziło łącznie 189 kontroli planowych (43 w 2019 r., 32 w 2020 r., 35 w 2021 r., 58 w 2022 r. oraz 21 w 2023 r.) i 14 kontroli doraźnych, w tym trzy sprawdzające realizację zaleceń z poprzednich kontroli (po jednej w 2019 r., 2020 r. i 2022 r.) oraz 11 na zlecenie NIK

(akta kontroli str. 9-30, 520-571, 683-755, 1387-1389)

4. Badanie przeprowadzone na próbie 40 kontroli¹⁶ przedsiębiorców dotyczących gospodarki złożami kopalin wykazało, że:

- pracownicy przeprowadzający kontrole posiadali upoważnienia uprawniające do ich przeprowadzenia, przy czym w jednej sprawie upoważnienie zaginęło¹⁷. Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora wynikało, że upoważnienie nie zostało odnalezione ani w aktach sprawy, ani w aktach spraw związanych z przedmiotową kontrolą, ale zostało ono wydane, co potwierdzały prowadzona w OUG ewidencja i zapisy zawarte w protokole kontroli.
- wszystkie zbadane (39¹⁸) upoważnienia do kontroli zawierały elementy wskazane w art. 49 ust. 7 Prawa przedsiębiorców¹⁹,
- po zakończeniu czynności kontrolnych sporządzono protokoły kontroli, z których 31 zawierało wymagane elementy, o których mowa w art. 154b ust. 2 Pgg, natomiast w dziewięciu protokołach²⁰ nie wyszczególniono dowodów (tj. dokumentów) w wykazie dowodów zebranych w trakcie kontroli, co było niezgodne z art. 154b ust. 2 pkt 6 Pgg i zostało opisane szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości,
- we wszystkich objętych badaniem przypadkach protokoły z kontroli zostały doręczone przedsiębiorcom lub osobom upoważnionym, zgodnie z art. 154b ust. 3 Pgg,
- żaden z kontrolowanych przedsiębiorców nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokołach.

(akta kontroli str. 432-433, 756-758, 762-1365, 1390-2024)

5. W kontrolowanym okresie organ nadzoru górniczego wydał decyzje administracyjne w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości podczas kontroli dotyczących gospodarki złożami kopalin, i tak w :

¹⁵ W tym 11 kontroli na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o NIK.

¹⁶ Tj. w 2019 r.: GDA.9100.: 9, 17, 20, 36, 40, 47, 53, 62, 89, 99, 111.2019, w 2020 r.: GDA.910.: 1, 5, 25, 31, 35, 42, 46.2020, w 2021 r.: GDA.910.: 1, 2, 12, 45, 47, 58, 62, 66.2021, w 2022 r.: GDA.910.: 6, 16, 53, 57, 62, 72, 76, 79, 94, 108.2022 i w 2023 r.: GDA.910.: 5, 6, 19.2023, 41.2023.

¹⁷ Tj. GDA.9100.40.2019.

¹⁸ Za wyjątkiem GDA.9100.40.2019.

¹⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 221 ze zm., dalej: Prawo przedsiębiorców.

²⁰ Z kontroli: GDA.9100.:36, 47, 62, 99, 111.2019, GDA.9100.31.2020, GDA.910.62.2021, GDA.910.: 62, 72.2022.

- 2019 r. – w wyniku 10 kontroli – na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 1 Pgg, w tym w przypadku jednej kontroli²¹ także na podstawie pkt 4 ww. przepisu. W przypadku jednej kontroli²², wydano decyzję umarzającą postępowanie z uwagi na usunięcie przez przedsiębiorcę nieprawidłowości,
- 2020 r. – w wyniku sześciu kontroli – na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 1 Pgg, a w przypadku jednej kontroli²³ decyzję umarzającą postępowanie z uwagi na usunięcie przez przedsiębiorcę nieprawidłowości,
- 2021 r. – w wyniku sześciu kontroli – na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 1 Pgg, w tym w przypadku jednej kontroli²⁴ także na podstawie art. 171 ust. 2 Pgg oraz w wyniku dwóch kontroli²⁵ - na podstawie art. 171 ust. 2 Pgg,
- 2022 r. – w wyniku sześciu kontroli – na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 1 i 2, w wyniku dwóch kontroli²⁶ – na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 1 Pgg, w wyniku jednej²⁷ – na podstawie art. 171 ust. 2 pkt 1 Pgg. W przypadku jednej kontroli²⁸ wydano decyzję umarzającą postępowanie z uwagi na usunięcie przez przedsiębiorcę nieprawidłowości,
- 2023 r. – w wyniku czterech kontroli – na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 1, w tym w przypadku jednej kontroli²⁹ także na podstawie pkt 2 ww. przepisu.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należało m.in.: naruszenie pasów ochronnych, niezachowanie parametrów skarp, dopuszczenie do pracy w ruchu zakładów górniczych pracowników nieposiadających wymaganych szkoleń i badań lekarskich, niewyznaczenie w terenie punktów załamania granic obszaru górniczego.

W odpowiedzi na wezwanie zawarte przez organ nadzoru górniczego w wydanych decyzjach :

- pięciu kontrolowanych³⁰ przedłożyło m.in. dokumenty dotyczące części stwierdzonych nieprawidłowości, które zostały zweryfikowane przez OUG,
- trzech kontrolowanych³¹ przedłożyło dokumenty potwierdzające usunięcie wszystkich stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości, co zostało zweryfikowane przez OUG, w związku z czym wszczęte postępowania administracyjne zostały umorzone w całości jako bezprzedmiotowe,
- jeden kontrolowany³² przedłożył dokumenty, które po weryfikacji przez OUG nie zostały uznane za wystraszające do umorzenia postępowania.

Ponadto OUG przeprowadził trzy kontrole sprawdzające³³ podczas, których zweryfikował usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

W przypadku 29 kontrolowanych (którzy nie zareagowali na wezwania wskazane w decyzjach) OUG nie weryfikowało oraz nie wyegzekwowało realizacji obowiązków wskazanych w decyzjach wydanych na podstawie art. 171 Pgg a w przypadku pięciu

²¹ Tj. GDA.9100.9.2019.

²² Tj. GDA.9100.99.2019.

²³ Tj. GDA.9100.1.2020.

²⁴ Tj. GDA.910.62.2021.

²⁵ Tj. GDA.910.: 58, 62.2021.

²⁶ Tj. GDA.910.: 79, 108.2022.

²⁷ Tj. GDA.910.6.2022.

²⁸ Tj. GDA.910.72.2022.

²⁹ Tj. GDA.910.19.2023.

³⁰ Dotyczy spraw nr: GDA.9100.: 17, 47, 53.2019, GDA.910.31.2020 oraz GDA.910.53.2022.

³¹ Dotyczy spraw nr: GDA.9100.99.2019, GDA.910.: 1, 72, 2022.

³² Dotyczy sprawy nr GDA.9100.9.2019.

³³ Dotyczy spraw nr: GDA.9100.: 40, 111.2019 oraz GDA.9100.62.2021.

ww. kontrolowanych³⁴ OUG nie weryfikowało oraz nie monitorowało wykonania obowiązków w niezrealizowanym zakresie, co opisano szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 759-1365, 1390-2024)

6. Podczas 30 z 40 (objętych badaniem) kontroli stwierdzono naruszenie warunków koncesji poprzez m.in. przekroczenie granic obszaru górniczego, o czym w przypadku:

- dwóch kontroli³⁵ organ nadzoru górniczego nie zawiadomił właściwego organu administracji geologicznej, co było niezgodne z art. 173 ust. 2 Pgg i zostało opisane szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości,
- 16 kontroli³⁶ organ nadzoru górniczego zawiadomił właściwy organ administracji geologicznej w ciągu 30 dni od zakończenia kontroli,
- a w przypadku 12³⁷ właściwy organ administracji geologicznej został zawiadomiony po upływie 30 dni od dnia zakończenia kontroli, tj. od 33 do 153 dni od stwierdzenia prowadzenia eksploatacji kopalni z naruszeniem warunków wydanych koncesji.

(akta kontroli str. 759-1365, 1390-2024)

7. W OUG w przypadku stwierdzenia, że wydobywanie prowadzone było z przekroczeniem granic obszaru górniczego nie przeprowadzono postępowań dotyczących naliczenia opłaty podwyższonej.

Z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że nie było podstaw do naliczenia opłaty podwyższonej w przypadku, gdy wydobywanie następowało z naruszeniem warunków koncesji, w tym z naruszeniem granic obszaru górniczego, natomiast w przypadku rażącego naruszenia warunków koncesji należało naliczyć opłatę dodatkową, ale zadanie to nie należało do właściwości dyrektorów okręgowych urzędów górniczych. Ponadto Dyrektor wyjaśnił, że zgodnie z art. 140 ust. 1 Pgg opłacie podwyższonej podlegała jedynie działalność wykonywana m.in. bez wymaganej koncesji, nie zaś działalność wykonywana z naruszeniem jej warunków, a zgodnie z art. 32 ust. 3 ww. ustawy to właśnie w koncesji określano granice obszaru górniczego, zatem wydobywanie z przekroczeniem granic nie można było uznawać za wydobywanie bez wymaganej koncesji.

(akta kontroli str. 208-222, 759-761)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Na stronie podmiotowej OUG w BIP nie zamieszczono ogólnego schematu procedury kontroli przedsiębiorców, co było niezgodne z art. 47 ust. 3 Prawa przedsiębiorców, który stanowił że organ kontroli zamieszcza w BIP na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ, ogólny schemat tych procedur kontroli, które wynikają z przepisów prawa.

Z wyjaśnień Dyrektora, jako organu kontroli wynikało m.in., że wprowadzanie w BIP nie zamieszczono dokumentu nazywanego się schemat kontroli, jednak wobec braku określenia przez ustawodawcę definicji, wzoru bądź elementów schematu, uznano,

³⁴ Dotyczy spraw wskazanych w przypisie nr 30.

³⁵ Dotyczy spraw nr GDA.910.: 12, 45.2021.

³⁶ Tj. w sprawach nr: GDA.910.: 17, 20, 36, 53, 62, 99.2019, GDA.910.1.2020, GDA.910.2.2021, GDA.910.: 57, 62, 76, 79, 94.2022, GDA.910.: 5, 19, 41.2023.

³⁷ Tj. w sprawach nr: GDA.9100.: 9, 40, 89, 111.2019 odpowiednio po: 53, 33, 52, 35 dniach, GDA.910.: 5, 25, 31, 35, 42, 46.2020 odpowiednio po: 35, 91, 76, 69, 87, 41 dniach, GDA.910.1.2021 po 153 dniach, GDA.910.108.2022 po 45 dniach.

że opublikowane w BIP zarządzenia Prezesa WUG były schematem postępowania kontrolnego, zawierały one bowiem proste przedstawienie kolejnych etapów procedury kontrolnej, co ułatwiało przedsiębiorcom przygotowanie się do kontroli w oparciu o informacje zawarte w tym dokumencie. W jego ocenie, powyższe rozwiązanie zapewniało realizację przepisu zobowiązującego do umieszczenia ww. schematu w BIP. Ponadto Dyrektor wyjaśnił, że wobec braku sprecyzowanej przez ustawodawcę definicji schematu również zamieszczony na ww. stronie dokument określający częstotliwość kontroli spełniał jego rolę.

(akta kontroli str. 308-399, 434-437)

NIK nie podziela powyższego stanowiska. Przede wszystkim należy wskazać, że zarządzenia Prezesa WUG w sprawie procedur kontrolnych określały tryb wykonywania czynności inspekcyjno-technicznych przez pracowników wykonujących obowiązki służbowe w okręgowych urzędach górniczych. Wydane zostały na podstawie m.in. art. 167 ust. 10 ppg, zgodnie z którym Prezes Wyższego Urzędu Górniczego określa, w drodze zarządzenia organizację wewnętrzną oraz tryb pracy okręgowych urzędów górniczych. Tym samym, nie stanowiły one ogólnego schematu procedury kontroli przedsiębiorców, o którym mowa w art. 47 ust. 3 Prawa przedsiębiorców.

W trakcie kontroli NIK, tj. 27 marca 2023 r. zamieszczono schemat procedury kontroli przedsiębiorców na stronie podmiotowej OUG w BIP.

2. Niezgodnie z art. 154b ust. 2 pkt 6 Pgg w protokołach dziewięciu kontroli (z 40 objętych badaniem) dotyczących gospodarki złożami kopalni, przeprowadzający kontrole pracownicy OUG nie wskazali dowodów w wykazie dowodów zebranych w trakcie kontroli, o których mowa w: pkt 5 załącznika nr 2 protokołu w sprawie GDA.9100.36.2019, pkt 9 i 13 oraz pkt III.3 odpowiednio załączników nr 1 i 2 do protokołu w sprawie GDA.9100.47.2019, pkt 21 załącznika nr 1 do protokołu w sprawie nr GDA.9100.62.2019, pkt 16, 18 i 23 załącznika nr 1 do protokołu w sprawie nr GDA.9100.99.2019, pkt 5 i 16 załącznika nr 1 do protokołu w sprawie nr GDA.9100.111.2019, pkt 3, 19, 21, 22 i 23 protokołu w sprawie nr GDA.910.31.2020, pkt 3.5 protokołu w sprawie nr GDA.910.62.2021, pkt 5.1.1 oraz pkt 4.4 i 6 odpowiednio załączników nr 1 i 2 do protokołu w sprawie nr GDA.910.62.2022 oraz pkt 6.1 załącznika nr 1 do protokołu w sprawie nr GDA.910.72.2022.

Z wyjaśnień trzech pracowników odpowiedzialnych za sporządzenie ww. protokołów wynikało m.in., że dokumenty, o których mowa w ww. punktach zostały opisane w treści protokołów z kontroli, co zostało potwierdzone przez osoby biorące udział w kontrolach po zapoznaniu się z treścią protokołów.

Dwóch pracowników OUG (w tym jeden był) do 19 maja 2023 r. nie złożyło wyjaśnień.

(akta kontroli str. 223-228, 244-248, 408-410, 838-843, 956-970, 990-996, 1045-1057, 1134-1145, 1199-1210, 1586-1601, 1628-1643, 1822-1829)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że z brzmienia ww. przepisu wynika konieczność sporządzenia wykazu dowodów uzyskanych w trakcie kontroli, a ich opisanie w treści protokołu nie zwalnia z realizacji tego obowiązku.

3. W OUG nie zweryfikowano i nie wyegzekwowano wykonania przez 34 podmioty kontrolowane³⁸ nałożonych na nie obowiązków (w decyzjach wydanych na

³⁸ Tj. GDA.9100.: 9, 17, 20, 36, 47, 53, 62, 89.2019, GDA.910.: 5, 25, 31, 35, 42, 46.2020, GDA.910.: 1, 2, 12, 45, 47, 58, 66.2021, GDA.910.: 6, 16, 53, 57, 62, 76, 79, 94, 108.2022, GDA.910.: 5, 6, 19, 41.2023 oraz pięciu kontrolowanych, którzy udokumentowali realizację części wykonanych zaleceń – w sprawach nr GDA.9100.: 17, 47, 53.2019, GDA.910.31.2020 oraz GDA.910.53.2022.

podstawie art. 171 ust. 1 pkt 1 i pkt 2), pomimo, że przedsiębiorcy nie informowali OUG o wykonaniu tych obowiązków lub informowali jedynie o ich częściowym wykonaniu. Zaniechanie rzetelnych działań w powyższym zakresie stwarzało ryzyko nieusunięcia nieprawidłowości wskazanych w wydanych decyzjach oraz zagrożenia bezpieczeństwu pracowników zakładów górniczych.

(akta kontroli str. 759-1369, 1390-2024)

Z wyjaśnień pracowników (w tym jednego byłego) prowadzących kontrole wynikało m.in., że decyzje o ewentualnym przeprowadzeniu kontroli sprawdzających oraz monitorowaniu realizacji nakazów wskazanych w wydanych decyzjach podejmowali Dyrektorzy OUG.

Trzech pracowników (w tym dwóch byłych) nie złożyło wyjaśnień do 19 maja 2023 r. Była Dyrektor odpowiedzialna w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 16 listopada 2020 r. za podjęcie decyzji w powyższym zakresie wyjaśniła, że nie mogła wypowiedzieć się odnośnie okoliczności ustalonych w toku postępowania z uwagi m.in. na brak dostępu do akt spraw.

Dyrektor odpowiedzialny w okresie od 1 kwietnia 2021 r. za podjęcie decyzji w powyższym zakresie wyjaśnił, że obowiązującą zasadą było sprawdzenie przez pracowników inspekcyjno-technicznych po przystąpieniu do kontroli, wykonania decyzji wydanych w związku z poprzednią kontrolą. Ponadto wyjaśnił, że, w zależności od okoliczności i potrzeb, mogły być przeprowadzane kontrole doraźne, natomiast na podstawie zapisów znajdujących się w decyzjach wydanych na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 1 i 2 Pgg, przedsiębiorca był zobowiązany do poinformowania Dyrektora OUG o wznowieniu ruchu zakładu górniczego, co mogło nastąpić jedynie po wykonaniu decyzji nakazowej. Dyrektor wyjaśnił, że zawsze podejmowane były czynności monitorujące w najbliższym możliwym terminie, z uwzględnieniem konieczności realizacji wszystkich innych zadań organu nadzoru. Z uwagi na ograniczenia kadrowe i finansowe nie było możliwości sprawdzania wykonania każdej decyzji na bieżąco, albowiem istniała konieczność kontrolowania podmiotów nowych, które mogły działać nieprawidłowo niekiedy bez świadomości naruszania przepisów, tymczasem podmioty, co do których wydano decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości, miały świadomość nieprawidłowości i zazwyczaj je usuwały.

(akta kontroli str. 180-187, 204-205, 223-228, 237-243, 404-406D, 408-412)

W ocenie NIK powyższe wyjaśnienia nie stanowią wystarczającego usprawiedliwienia dla stwierzonego braku weryfikacji obowiązków, stwarzającej ryzyko nieusunięcia nieprawidłowości wskazanych w wydanych decyzjach oraz zagrożenia bezpieczeństwu pracowników zakładów górniczych.

4. Organ nadzoru górniczego nie zawiadomił właściwych organów administracji geologicznej o stwierdzonych podczas dwóch³⁹ kontroli naruszeniach warunków wydanych koncesji, co było niezgodne z art. 173 ust. 2 Pgg, który stanowił, że organ nadzoru górniczego niezwłocznie zawiadamia właściwy organ administracji geologicznej w przypadku stwierdzenia naruszenia warunków określonych w koncesji. Niezawiadomienie właściwych organów administracji geologicznej o ustaleniach kontroli wskazujących na naruszenie warunków określonych w koncesji uniemożliwiało tym organom podjęcie stosownych działań.

Z wyjaśnień Dyrektora jako organu nadzoru górniczego wynikało, że w przypadku sprawy nr GDA.910.12.2021 była to pierwsza kontrola zakładu przeprowadzona z inicjatywy organu koncesyjnego stąd niezasadnym było jego zawiadomienie

³⁹ Tj. GDA.910.: 12, 45.2021

o naruszeniu warunków koncesji, natomiast w sprawie nr GDA.910.45.2021 wyjaśnił, że była to trzecia kontrola, a organ koncesyjny został poinformowany już przy pierwszej kontroli, stąd w związku z nieusunięciem nieprawidłowości z pierwszej kontroli nie było konieczności ponownego informowania wobec aktualności wcześniejszych ustaleń.

(akta kontroli str. 208-222, 759-761)

W ocenie NIK wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. W sprawie nr GDA.910.12.2021 organ koncesyjny jedynie przekazał zgodnie z właściwością zawiadomienie do innej jednostki o powstaniu osuwiska w wyniku działalności wydobywczej i powstałej szkody w użytku leśnym, co potwierdziła przeprowadzona przez OUG kontrola, podczas której oprócz powyższego naruszenia stwierdzono również przekroczenie robotami górniczymi granic obszaru górniczego na skarpie eksploatacyjnej oraz na południowej granicy obszaru górniczego, o czym organ koncesyjny nie informował w przekazanym zawiadomieniu. Ponadto w odniesieniu do sprawy nr GDA.910.45.2021 należy wskazać, że z brzmienia ww. przepisu nie wynika, że tylko przy pierwszym stwierdzeniu naruszenia należy zawiadamiać organ administracji geologicznej.

Ponadto NIK zauważa, że ww. ustawy obowiązek niezwłocznego informowania właściwych organów administracji geologicznej o stwierdzonych naruszeniach warunków koncesji zapewnia sprawne i prawidłowe sprawowanie nadzoru nad zakładami górniczymi przez te organy.

2.2 Podejmowanie działań mających na celu wykrywanie i przeciwdziałanie eksploatacji kopalni bez wymaganej koncesji lub z naruszeniem jej warunków

Opis stanu
faktycznego

1. W latach 2019-2023 (do 24 kwietnia) do OUG wpłynęło łącznie 18 zawiadomień o zamiarze wydobycia piasku i żwiru na potrzeby własne, o którym mowa w art. 4 ust. 1 Pgg, odpowiednio: jedno, siedem, pięć, cztery i jedno. OUG w żadnym przypadku nie weryfikował np. poprzez kontrolę wskazanego miejsca, czy osoba dokonująca zgłoszenia o zamiarze wydobycia piasku lub żwiru na własny użytek spełniała wymogi określone w art. 4 ust. 1 Pgg, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

W przypadku trzech zawiadomień (dwóch z 2020 r. i jednego z 2022 r.) poinstruowano zawiadamiających o ograniczeniach wynikających z ww. przepisu oraz w przypadku jego nieprzestrzegania o naliczeniu opłaty podwyższonej z tytułu wydobywania kopalni bez wymaganej koncesji.

(akta kontroli str. 1366)

2. W latach 2019-2023 (do dnia zakończenia kontroli) do OUG nie wpłynęły żadne skargi czy wnioski, natomiast w ewidencji interwencji i listów zarejestrowano łącznie 42 sprawy.

Interwencje i listy ujęte w ewidencji OUG dotyczyły warunków eksploatacji kopalni, tj. m.in. wydobycia kopalni poza terenem określonym koncesją, niezachowania pasa/filara ochronnego, braku planu ruchu zakładu górniczego, nielegalnego wydobycie kopalni, niezachowania warunków bezpieczeństwa pracy, pozostawienia niezabezpieczonego terenu po wydobyciu żwiru oraz wniosków o przeprowadzenie kontroli w zakładach górniczych.

Badanie 30 interwencji i listów wykazało, że w 27 przypadkach OUG przeprowadził kontrolę we wskazanych miejscach. W przypadku dwóch spraw otrzymana dokumentacja fotograficzna nie potwierdzała wydobywania kopalni czy świeżych

śladów urabiania, natomiast jedna sprawa dotyczyła zgodności działalności żwirowni z decyzją środowiskową. W 12 przypadkach kontrolę przeprowadzono po upływie od jednego do 28 dni, a w 15 od 36 do 98 dni od daty wpływu do OUG interwencji.

Z wyjaśnień Dyrektora OUG wynikało, że podjęcie kontroli po upływie okresu dłuższego niż jeden miesiąc od daty otrzymania interwencji spowodowane było m.in. brakiem pełnego obsadzenia etatów, koniecznością uczestniczenia kilku pracowników inspekcyjno-technicznych w jednej kontroli, dużymi odległościami pomiędzy zakładami górnictwa oraz siedzibą OUG, obciążeniem pracą pracowników inspekcyjno-technicznych również sprawami administracyjnymi jak również epidemią koronawirusa.

W 18 przypadkach interwencje były zasadne, natomiast w dziewięciu przeprowadzone kontrole nie potwierdziły wskazanych w nich zarzutów (w jednym przypadku stwierdzono inne nieprawidłowości). Dwie interwencje (6/2019, 10/2021) dotyczyły prowadzenia działalności zakładu górnictwa poza obszarem wyznaczonym w koncesji oraz dwie wydobywania kopalin bez koncesji (2/2022, 5/2022). W przypadku interwencji nr 5/2022 przekazana dokumentacja fotograficzna nie wskazywała na wydobywanie kopalin. W wyniku interwencji nr 10/2021 i przeprowadzonego postępowania administracyjnego Dyrektor OUG wydał decyzję nakazującą przedsiębiorcy prowadzącemu zakład górniczy prowadzenie robót górniczych w granicach obszaru górnictwa wyznaczonego koncesją.

W każdym przypadku, w którym w wyniku kontroli potwierdzono wskazane w interwencji nieprawidłowości wydano decyzję nakazującą ich usunięcie.

(akta kontroli str. 9-179, 294-307)

3. W latach 2019-2023 (do 24 kwietnia) do OUG wpłynęło łącznie 238⁴⁰ zawiadomień o podejrzeniu nielegalnej eksploatacji kopalin m.in. od osób prywatnych, anonimowych zawiadamiających oraz innych organów. W wyniku podjętych przez OUG działań (przeprowadzonych wizji terenowych⁴¹) zidentyfikowano łącznie 144 miejsca nielegalnej eksploatacji kopalin, z tego: w 2019 r. – 40, w 2020 r. – 32, w 2021 r. – 44, w 2022 r. – 25 oraz w 2023 r. – trzy, w tym w wyniku działań własnych OUG: w 2019 r. – cztery, w 2020 r. – sześć, w 2021 r. – trzy oraz jedno w 2022 r., co stanowiło odpowiednio 10,0%, 18,8%, 6,8% oraz 4,0% wszystkich zidentyfikowanych miejsc nielegalnego wydobywania kopalin. W ramach działań własnych OUG korzystało m.in. z informacji medialnej, przeprowadziło analizę zdjęć satelitarnych oraz zidentyfikowało miejsca podejrzane o nielegalną eksploatację kopalin przy okazji np. kontroli zakładów górniczych.

Ponadto w latach 2021-2022 w OUG weryfikowano w terenie informacje Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego o miejscach zidentyfikowanych jako miejsca nielegalnej eksploatacji kopalin, odpowiednio: 16⁴² i osiem⁴³, z tego potwierdzono nielegalną eksploatację kopalin w odpowiednio 11 i siedmiu miejscach.

W latach 2019-2023 (do 24 kwietnia) do OUG wpłynęło łącznie 10 zawiadomień o podejrzeniu nielegalnej eksploatacji kopalin, które w wyniku podjętych działań OUG zidentyfikował jako miejsca prowadzenia robót budowlanych i ziemnych –

⁴⁰ W tym dziewięć przekazanych przez NIK w trakcie niniejszej kontroli.

⁴¹ Za wyjątkiem 14 lokalizacji z uwagi na m.in. brak danych o lokalizacji miejsca w przekazanym zawiadomieniu, uzyskaniu informacji od innych organów o prowadzeniu działalności na podstawie m.in. pozwolenia wodnoprawnego, prowadzenie działalności na podstawie wydanej koncesji.

⁴² Informacje przekazane przez Starostę Kwidzyńskiego i Sztumskiego.

⁴³ Jedna informacja została przekazana przez Starostę Kartuskiego.

osiem spraw⁴⁴ oraz wykonywania stawów na podstawie pozwoleń wodnoprawnych – dwie sprawy⁴⁵.

(akta kontroli str. 1367-1381)

Dyrektor wyjaśnił, że w ramach prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach nielegalnej eksploatacji kopalin do zadań dyrektora OUG należało zbadać czy strona posiadała decyzje (np. pozwolenia, zezwolenia) wydane w oparciu o inne przepisy niż Pgg, np. Prawo budowlane. Taki sposób działania wynikał m.in. z metodyki prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących ustalenia opłaty podwyższonej, czego przyczyną było dostrzeżenie przez organy nadzoru górniczego problemu przenikania się Pgg z innymi aktami prawnymi, na podstawie których, na mocy pozwoleń i decyzji, można było zgodnie z prawem wykonywać wykopy, czy przemieszczać masy ziemne. Dyrektor wyjaśnił, że w praktyce utrudnione stawało się naliczenie opłaty podwyższonej za nielegalne wydobywanie kopalin, gdyż podmiot przedstawiał decyzję administracyjną innego organu, co nie zmieniało faktu, że badano, czy prace podjęte na nieruchomości mieściły się w zakresie posiadanej decyzji innego organu, czy też miały charakter wydobywania. Dyrektor wyjaśnił, że OUG w zakresie swojej działalności nie prowadził identyfikacji skali tego zjawiska na terenie objętym właściwością, a powyższy problem był przedmiotem kilkuletniej dyskusji i postulatów sprowadzających się do lobbowania za zmianą stosownych przepisów Pgg w taki sposób, aby ułatwić prowadzenie postępowań dotyczących ustalenia opłaty podwyższonej.

(akta kontroli str. 188-200)

4. W OUG nie nakładano kar grzywny na podstawie art. 188 ust. 3 Pgg.

Dyrektor wyjaśnił, że nie było podstawy prawnej do wydawania nakazu wstrzymania działalności wykonywanej bez wymaganej koncesji, a w konsekwencji nakładania grzywny w przypadku jej niewykonania, a przepis będący podstawą prawną do wydawania takich nakazów, tj. art. 173 ust. 1 Pgg został uchylony ustawą z 11 lipca 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1133), która weszła w życie 1 stycznia 2015 r.

(akta kontroli str. 208-222, 1367-1381)

5. W okresie objętym kontrolą organ nadzoru górniczego wydał 30 decyzji administracyjnych⁴⁶, w których na strony postępowania nałożył opłaty podwyższone za wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji, i tak w: 2019 r. – 11 decyzji, w których naliczono opłaty podwyższone w łącznej wysokości 220,7 tys. zł za wydobywanie 8,7 tys. ton piasku i żwiru, 2020 r. – osiem (35,8 tys. zł za wydobywanie 1,4 tys. ton piasku), 2021 r. – dziewięć (96,2 tys. zł za wydobywanie 3,3 tys. ton piasku i żwiru oraz 150 m³ torfu), 2022 r. – dwie (319,7 tys. zł za wydobywanie 11,6 tys. ton piasku). Ponadto organ nadzoru górniczego wydał 31 decyzji administracyjnych o naliczeniu opłaty podwyższonej, od których wniesiono odwołania, i tak w: 2019 r. – 11 na łączną kwotę 1 730,7 tys. zł za wydobywanie łącznie 69,0 tys. ton kopalin⁴⁷, 2020 r. – 13 na łączną kwotę 5 757,7 tys. zł za wydobywanie łącznie 224,1 tys. ton kopalin⁴⁸,

⁴⁴ Tj. GDA.543.: 27, 51, 52, 53.2019, GDA.5432.: 14, 39.2020, GDA.5432.26.2022 oraz GDA.5432.4.2023.

⁴⁵ Tj. GDA.5432.48.2020 oraz GDA.5432.47.2021.

⁴⁶ Decyzje, od których strony postępowań nie wniosły odwołania.

⁴⁷ Z tego: dwie decyzje zostały uchylone w całości i przekazano sprawy do ponownego rozpatrzenia, pięć decyzji zostało utrzymanych (z tego jedna sprawa była w trakcie rozpatrywania przez Naczelny Sąd Administracyjny, w jednej sprawie Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę na decyzję Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego), dwie decyzje zostały uchylone w całości i orzeczone co do istoty sprawy, jedna decyzja została uchylona w całości, a postępowanie organu I instancji umorzono w całości, jedna decyzja nie była ostateczna.

⁴⁸ Z tego: trzy decyzje nie były ostateczne w związku z wniesieniem przez strony odwołania, osiem decyzji zostało utrzymanych w mocy (w tym jedna sprawa była rozstrzygnięta przez Naczelny Sąd Administracyjny, sześć przez Wojewódzki Sąd Administracyjny, w jednej sprawie nie wniesiono odwołania od decyzji Prezesa

2021 r. – siedem na łączną kwotę 1 621,8 tys. zł za wydobycie łącznie 62,4 tys. ton kopalin⁴⁹.

(akta kontroli str. 267-268, 1367-1381)

Badanie ww. 30 decyzji w sprawie naliczenia opłaty podwyższonej za wydobycie kopalin bez koncesji wykazało, że:

- w dwóch⁵⁰ przypadkach naliczono ww. opłatę z zastosowaniem stawki eksploatacyjnej innej niż obowiązująca w dniu wszczęcia postępowania, co było niezgodne z art. 140 ust. 5 Pgg i zostało opisane szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości,
- jedna⁵¹ decyzja została sprostowana w związku z zastosowaniem niewłaściwej stawki opłaty za nielegalne wydobycie kopalin,
- w żadnym przypadku nie doszło do przedawnienia, o którym mowa w art. 143 ust. 1 ww. ustawy,
- w trzech przypadkach strony zobowiązane do wniesienia opłaty podwyższonej przedłożyły potwierdzenia jej uiszczenia, o których mowa w art. 140 ust. 6 Pgg, w pozostałych 27 sprawach zobowiązani nie dopełnili obowiązku w tym zakresie.

(akta kontroli str. 1382-1386, 2025-2886)

W sprawie nieprzedkładania przez zobowiązanych potwierdzenia uiszczenia opłaty podwyższonej Dyrektor wyjaśnił, że w każdej sprawie strony obciążone opłatą były informowane o obowiązku przedłożenia dowodu uiszczenia opłaty w treści doręczonych im decyzji. Dyrektor wyjaśnił, że nie było przepisów nakazujących dyrektorom okręgowych urzędów górniczych podejmowanie konkretnych, innych działań w zakresie żądania dowodów wniesienia opłaty czy też ustalania, czy opłatę już uiszczono, a w konsekwencji czy dowód uiszczenia opłaty istnieje. Wierzycielami naliczonej opłaty podwyższonej były podmioty wskazywane w decyzjach naliczających i to na nich ciążył obowiązek dochodzenia należności, a także uprawnienie do rozkładania spłaty należności na raty, czy też umarzanie należności. Ponadto była Dyrektor wyjaśniła, że dyrektor okręgowego urzędu górniczego nie był wierzycielem w sprawie naliczonej opłaty podwyższonej.

(akta kontroli str. 208-222, 404-406D)

OUG nie ustaliło opłaty podwyższonej w przypadku 83 (18 w 2019 r., 10 w 2020 r., 28 w 2021 r., 24 w 2022 r. oraz trzech w 2023 r.) zidentyfikowanych miejsc nielegalnej eksploatacji z uwagi na m.in. brak możliwości ustalenia czasu i ilości wydobytej kopaliny, brak możliwości ustalenia podmiotu odpowiedzialnego za wydobycie lub zgon osoby nielegalnie wydobywającej kopaliny oraz niezakończenie postępowań administracyjnych.,

(akta kontroli str. 1367-1381)

6. Badanie 30 spraw⁵², w których stwierdzono wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji wykazało, że:

- w 21 sprawach nie zawiadomiono organów właściwych do prowadzenia postępowań w sprawach o wykroczenia i ścigania przestępstw, o podejrzeniu

Wyższego Urzędu Górniczego), jedna decyzja została uchylona w całości i przekazana do ponownego rozpatrzenia, jedna decyzja została uchylona w części.

⁴⁹ Z tego: sześć decyzji zostało utrzymanych w mocy (w tym pięć było w trakcie rozpatrywania przez Sąd, w jednej nie wniesiono odwołania od decyzji Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego), jedna została uchylona i przekazana do ponownego rozpatrzenia

⁵⁰ Tj. GDA.5432.12.2020 oraz GDA.5432.69.2021.

⁵¹ Tj. GDA.5432.14.2021.JB.

⁵² Wskazanych w pkt 5 obszaru 2.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

- popęlnienia czynów, o których mowa w art. 177 i art. 176 ust. 1 Pgg, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości,
- w sześciu sprawach⁵³ organy ścigania poinformowały organ nadzoru górniczego o wykryciu nielegalnej eksploatacji kopalni i ustaleniu podmiotów winnych nielegalnego wydobycia,
 - w jednej sprawie⁵⁴, w której organy ścigania prowadziły, a następnie umorzyły dochodzenie w związku z brakiem znamion czynu, o którym mowa w art. 176 ust. 1 Pgg, OUG, po ustaleniu podmiotu nielegalnie wydobywającego kopaliny, zawiadomił właściwy organ o prowadzeniu postępowania w tej sprawie po siedmiu dniach od jego wszczęcia,
 - w dwóch sprawach⁵⁵ OUG zawiadomiło organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, o których mowa w art. 176 ust. 1 i art. 177 Pgg, odpowiednio po 55 i 20 dniach od zidentyfikowania miejsca nielegalnej eksploatacji kopalni, jednak po ustaleniu strony winnej wydobycia nie zawiadomił właściwych organów o popełnieniu przez nią wykroczenia, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1382-1386, 2025-2886)

7. Badanie, którym objęto 30 spraw, w których podczas wizji terenowych stwierdzono wydobywanie kopalni bez koncesji, skutkujące naliczeniem opłaty podwyższonej z tego tytułu wykazało, że:

- w 29⁵⁶ z ww. 30 spraw, OUG nie zawiadomiło właściwych organów o konieczności podjęcia przez nie działań zmierzających do zlikwidowania miejsca nielegalnej eksploatacji kopalni i przywrócenia terenu do stanu pierwotnego, co opisano szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości,
- w jednej sprawie⁵⁷ OUG zawiadomiło Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz właściwego miejscowo wójta o wyrobisku powstałym w wyniku nielegalnej eksploatacji kopalni, które zostało wypełnione odpadami i zwróciło się do ww. organów o podjęcie działań zgodnych z kompetencjami. W powyższej sprawie OUG otrzymało pismo, w którym wójt gminy zobowiązał właściciela nieruchomości do m.in. usunięcia odpadów i przywrócenia naturalnego ukształtowania terenu,
- w dwóch⁵⁸ sprawach, w których podczas wizji terenowych stwierdzono występowanie odpadów, zawiadomiono właściwych terenowo wójtów, od których OUG nie otrzymało informacji na temat podjętych działań,
- w jednej⁵⁹ mimo stwierdzenia zdeponowania odpadów na terenie, na którym przeprowadzono wizję – nie zawiadomiono właściwego organu ochrony środowiska, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1382-1386, 2025-2886)

8. Z wyjaśnień Dyrektora OUG wynikało, że w siedzibie OUG w Gdańsku w latach 2019-2023 były dostępne czasopisma zawierające artykuły z dziedziny geologii i górnictwa, w tym również nielegalnej eksploatacji: „Przegląd Geologiczny” oraz „Bezpieczeństwo Pracy i Ochrona Środowiska w Górnictwie”. Pracownicy OUG w Gdańsku byli współautorami oraz autorami artykułów publikowanych

⁵³ Tj. GDA.543.57.2019, GDA.5432.15.2020, GDA.5432.50.2020, GDA.5432.20.2021, GDA.5432.50.2021, GDA.5432.16.2022.

⁵⁴ Tj. GDA.5432.7.2020.

⁵⁵ Tj. GDA.543.: 9, 18.2019.

⁵⁶ Za wyjątkiem sprawy nr GDA.543.15.2019.

⁵⁷ Tj. GDA.5432.15.2019.

⁵⁸ Tj. GDA.5432.29.2021, GDA.5432.27.2022.

⁵⁹ Tj. GDA.5432.15.2020.

w czasopiśmie WUG związanych z eksploatacją kopalni. Pracownicy inspekcyjni w trakcie kontroli przekazywali podmiotom kontrolowanym informacje o obowiązujących przepisach prawa w zakresie eksploatacji, w tym o konieczności posiadania koncesji i przestrzegania jej warunków, a także o wypadkach i niebezpiecznych zdarzeniach związanych z nieprawidłowościami w ruchu zakładów (w tym związanych z naruszeniem warunków koncesji) oraz wydobywaniem kopalni, które miały miejsce na terenie Polski. Informacje o obowiązujących przepisach prawa w zakresie eksploatacji, w tym o konieczności posiadania koncesji i przestrzegania jej warunków były również przekazywane na bieżąco, ustnie, telefonicznie w trakcie prowadzenia konkretnych spraw (np. osobom przygotowującym plany ruchu zakładów górniczych, czy podczas weryfikacji złożonych już dokumentów i w będących wynikiem tych weryfikacji pismach o uzupełnienie wniosków np. o przedłożenia koncesji).

(akta kontroli str. 308-399)

9. W okresie objętym kontrolą OUG współpracowało z innymi organami i podmiotami zaangażowanymi w realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem nielegalnej eksploatacji kopalni m.in.:

- z Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w zakresie kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska dotyczących gospodarowania odpadami na terenach poeksploatacyjnych,
- z Policją w zakresie zwalczania nielegalnej eksploatacji bursztynu,
- na podstawie porozumienia zawartego z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie zasad współdziałania,
- na podstawie porozumienia zawartego 14 grudnia 2022 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska a Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska, w tym organizacji działań prewencyjnych.
- na podstawie porozumienia zawartego w dniu 25 października 2022 r. pomiędzy Dyrektorem a Kujawsko-Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego o współpracy w zakresie nadzoru nad realizacją strategicznych inwestycji w sektorze naftowym,
- na podstawie porozumienia zawartego 15 marca 2017 r. z Polskim Rejestrem Statków Spółka Akcyjna w zakresie działań służących eliminowaniu zagrożeń dla życia, zdrowia, mienia oraz środowiska, związanych z budową, eksploatacją, remontem oraz likwidacją środków technicznych będących elementami: zakładów wykonujących roboty geologiczne, zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, zakładów górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, zakładów górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów.

Ponadto w kontrolowanym okresie odbyło się 12 spotkań seminaryjno-szkoleniowych kierownictwa i pracowników inspekcyjno-technicznych OUG m.in. z kierownikami ruchu zakładów górniczych, osobami dozoru ruchu i przedstawicielami służby mierniczo-geologicznej w odkrywkowych zakładach górniczych, z przedsiębiorcami, z Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Kujawsko-Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego. Dyrektor wyjaśnił, że w ich trakcie omawiano różnorodne zagadnienia, m.in. związane z górnictwem i geologią, zwalczaniem przestępczości związanej z eksploatacją kopalni, nieprzestrzeganiem warunków koncesji, przypadkami nieprawidłowości wykrytych przez nadzór górniczy w ramach jego działalności kontrolnej i nadzorczej, a także związane z kwestiami zapobiegania takim nieprawidłowościom.

(akta kontroli str. 308-399)

10. Dyrektor wyjaśnił m.in., że trudności w sprawowaniu nadzoru nad podmiotami wydobywającymi kopaliny oraz w obszarze przeciwdziałania nielegalnej eksploatacji kopaliny wynikały z niewystarczających środków finansowych na działalność organów nadzoru górniczego, co wiązało się z:

- brakami kadrowymi, skutkującymi wydłużaniem w czasie czynności dotyczących nielegalnej eksploatacji czy eksploatacji z przekroczeniem warunków koncesji. Środki przyznawane w budżecie państwa a w konsekwencji w planie finansowym urzędów górniczych były niewystarczające na zatrudnienie specjalistów w liczbie zapewniającej kompleksową realizację zadań, zaś na te wakaty, na które udało się zaplanować środki finansowe, w procedurach naboru często nie zgłaszali się kandydaci, bądź kandydaci rezygnowali z uczestniczenia w naborach z uwagi na zbyt małe wynagrodzenie..
- ograniczeniami sprzętowymi. Pracownicy inspekcyjno-techniczni różnych urzędów górniczych korzystali z jednego sprzętu pomiarowego – sprzęt był wymieniany pomiędzy poszczególnymi urzędami, co powodowało wydłużanie czasu na załatwianie spraw,
- ograniczeniami możliwości szkoleniowych przy jednoczesnym zwiększeniu potrzeb szkoleniowych. Nie było wystarczających środków na koszty podwyższania kwalifikacji pracowników. Zgłaszanie szkoleń z założenia nie odzwierciedlało rzeczywistego, znacznie większego zapotrzebowania na szkolenia – z uwagi na ograniczone środki budżetowe przewidywane na wszystkie urzędy górnicze, a duża rotacja pracowników powodowała zwiększone zapotrzebowanie na szkolenia. Cena jednego szkolenia branżowego dla jednego pracownika z zakresu informatyki czy z zakresu energetyki, czy też koszty studiów, niejednokrotnie przekraczały środki możliwe do rozdysponowania na wszystkich pracowników..

Ponadto Dyrektor wskazał, że utrudnienia wynikały także z:

- samej konstrukcji przepisów dotyczących naliczania opłaty podwyższonej, której wysokość była uzależniona od ilości wydobytej kopaliny, co więcej - istotny był czas jej wydobywania. Ograniczona ilość map wysokościowych terenów, na których stwierdzano nielegalną eksploatację (w szczególności pozwalającej na wyliczenie ilości kopaliny wydobytej) oraz wieloletnie czasookresy między kolejnymi aktualizacjami map powodowały, że często nie było możliwości ustalenia ilości kopaliny wydobytej w konkretnym przedziale czasowym i głównym źródłem dowodowym stawały się wyjaśnienia stron,
- rażąco niskich wynagrodzeń członków komisji egzaminacyjnych, w szczególności ekspertów z zewnątrz. Przepisy prawa przewidywały bardzo niskie, niepodlegające waloryzacji, wynagrodzenia za udział w komisjach, które niejednokrotnie nie wystarczały na pokrycie kosztów dojazdu ekspertów na egzamin, co powodowało, że najlepsi specjaliści nie byli zainteresowani ich prowadzeniem,
- braku specjalistów na rynku pracy. Z informacji będących w posiadaniu OUG wynikało, że jeden specjalista posiadający uprawnienia kierownika ruchu zakładu górniczego potrafi być zatrudniony w kilku – kilkunastu zakładach górniczych. Skutkiem tego był niewystarczający nadzór na bieżącą pracą zakładów przez kierowników ruchu.

(akta kontroli str. 308-399)

11. Koszty prowadzenia przez OUG spraw związanych m.in. z przeciwdziałaniem i wykrywaniem przypadków nielegalnej eksploatacji kopaliny w poszczególnych

latach 2019-2022 wyniosły odpowiednio: 973 441,82⁶⁰ zł, 1 005 170,08 zł, 1 060 795,67 zł, 1 165 831,04 zł, 338 897,97 zł (I kwartał 2023 r.).

(akta kontroli str. 506-509)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku 18 (100%) zawiadomień, które w latach 2019-2023 (do 24 kwietnia) wpłynęły do OUG, nie zweryfikowano poprzez kontrolę zadeklarowanego miejsca, czy podmioty zgłaszające wydobycie żwiru i piasku na potrzeby własne, o którym mowa w art. 4 Pgg spełniały wymagania określone w ust. 1 tego przepisu w zakresie rodzaju wydobywanego kruszywa i jego ilości, naruszenia przeznaczenia nieruchomości, zakazu stosowania środków strzałowych.

Brak działań w powyższym zakresie świadczył o nierzetelności oraz mógł skutkować naruszenia ww. warunków przez podmioty wydobywające kopaliny na potrzeby własne, co w rezultacie stwarzało ryzyko nielegalnej eksploatacji kopalin.

(akta kontroli str. 1366)

Z wyjaśnień Dyrektora odpowiedzialnego w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 12 maja 2023 r. za podjęcie decyzji w ww. zakresie wynikało, że każdorazowa weryfikacja zawiadomień, o których mowa w art. 4 ust. 1 Pgg, w szczególności w terenie, w zakresie tego czy osoba dokonująca ww. zawiadomienia spełniła wymóg zakazu użycia środków strzałowych była niecelowa z uwagi na rodzaj kopaliny (piaski i żwiry) oraz jej ilość, ponieważ na terenie województwa pomorskiego i kujawsko-pomorskiego nie było surowców, których eksploatacja na własne potrzeby wymagałaby użycia środków strzałowych. W kwestii weryfikacji zgłoszeń w zakresie ilości wydobytej kopaliny w danym roku kalendarzowym, Dyrektor wyjaśnił, że każdorazowe badanie faktycznej ilości wydobytej kopaliny było niecelowe, gdyż wydobycie takie z założenia nie było prowadzone na większą skalę i weryfikacja taka wobec stałych braków kadrowych w Urzędzie skutkowałaby tym, że niemożliwe lub znacznie utrudnione byłoby kontrolowanie i nadzór nad wydobyciem kopalin na dużą skalę. Natomiast w zakresie zakazu naruszenia przeznaczenia nieruchomości, Dyrektor wyjaśnił, że każdorazowa weryfikacja w terenie była niecelowa, a pobór piasku i żwiru na własne potrzeby w ilości 10 m³, wykonywany na działce rolnej, leśnej, czy budowlanej zazwyczaj nie wiązał się z naruszeniem jej przeznaczenia. Odnosząc się do kwestii sprawdzania czy doszło do wydobycia kopaliny zadeklarowanej w zawiadomieniu, czy też innej kopaliny, Dyrektor wyjaśnił, że nie przeprowadzono odrębnie weryfikacji każdego zawiadomienia w uwagi na niecelowość takiej weryfikacji, ponieważ na obszarze województwa pomorskiego i kujawsko-pomorskiego na powierzchni terenu znajdowały się głównie piaski i żwiry, mułki, surowce ilaste (gliny, iły) oraz w znacznie mniejszej ilości torfy. Przy czym, nawet w miejscach gdzie na mapie geologicznej, na powierzchni stwierdzono występowanie glin, czy torfów, nie można było jednoznacznie wykluczyć obecności piasku. W związku z tym nie zachodziło podejrzenie, że przedmiotem wydobycia mogłaby być inna kopalina, niż piaski i żwiry.

Były Dyrektor odpowiedzialny w okresie od 17 listopada 2020 r. do 31 marca 2021 r. za podjęcie decyzji w ww. zakresie wyjaśnił, że zawiadomienie (w sprawie GDA.542.2.2020) nie wykazywało żadnych przesłanek, aby zostało poddane weryfikacji, a ponadto zostało ono poprzedzone zapytaniem zawiadamiającego, któremu udzielono odpowiedzi na temat zasad postępowania.

⁶⁰ Ponadto w 2019 r. zostały zakupione hydrologiczne platformy pomiarowe – 2 szt., które były wykorzystywane przez wszystkie urzędy górnictwa, w zależności od potrzeb. Cena zakupu 1 szt. Wyniosła 67.527,00 zł.

Z wyjaśnień byłej Dyrektora odpowiedzialnej w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 16 listopada 2020 r. za podjęcie decyzji w ww. zakresie wynikało, że nie była w stanie udzielić wyjaśnień, ponieważ m.in. nie pamiętała tych spraw.

(akta kontroli str. 201-203, 308-399, 404-406D)

W ocenie NIK wyjaśnienia nie uzasadniają stwierdzonego odstąpienia od weryfikacji, skutkującej wystąpieniem ryzyka nielegalnej eksploatacji kopalin.

2. Niezgodnie z art. 140 ust. 5 Pgg, który stanowi, że opłaty podwyższone, o których mowa w ust. 3 pkt 3-6, ustala się, stosując stawki obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania, do ustalenia wysokości ww. opłaty w decyzji wydanej w sprawie nr:

- GDA.5432.12.2020 przyjęto stawkę w wysokości 0,64 zł/t, podczas gdy wszczęcie postępowania wobec strony odpowiedzialnej za nielegalne wydobycie kopalin nastąpiło 5 lipca 2021 r. i prawidłową stawką była stawka w wysokości 0,66 zł/t⁶¹,
- GDA.5432.69.2021 przyjęto stawkę w wysokości 0,66 zł/t, podczas gdy wszczęcie postępowania wobec strony odpowiedzialnej za nielegalne wydobycie kopalin nastąpiło 9 lutego 2022 r. i prawidłową stawką była stawka w wysokości 0,69 zł/t⁶².

Powyższe skutkowało naliczeniem opłaty podwyższonej niższej o odpowiednio 80,0zł i 100,0 zł od wynikającej z prawidłowego wyliczenia.

(akta kontroli str. 1382-1386, 2072-2155, 2497-2509)

Były pracownik OUG, odpowiedzialny za przygotowanie projektu decyzji, w sprawie GDA.5432.12.2020 wyjaśnił m.in., że nie pamięta jej okoliczności z uwagi na upływ czasu.

Z wyjaśnień pracownika odpowiedzialnego za przygotowanie projektu decyzji w sprawie GDA.5432.69.2021 wynikało, że omyłkowo przyjął stawkę obowiązującą w 2021 r.

Z wyjaśnień odpowiednio Dyrektora i byłego Dyrektora, którzy wydali decyzje w ww. sprawach wynikało, że opłaty zostały prawidłowo naliczone, ponieważ zgodnie z art. 140 ust. 5 Pgg opłaty podwyższone, o których mowa w ust. 3 pkt 3-6 Pgg, ustala się, stosując stawki obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania, zaś w KPA nie wskazano wprost z jakim momentem wszczyna się postępowanie z urzędu. Wyjaśnili, że, zgodnie z komentarzami doktryny, postępowania takie wszczyna się z urzędu przez podjęcie pierwszej czynności w sprawie przez organ administracji publicznej, który według swej oceny jest właściwy do jej załatwienia w drodze decyzji administracyjnej. Jak wyjaśnili, pierwsze czynności w sprawach podjęto odpowiednio: 20 maja 2020 r. podczas wizji terenowej, w której strona brała udział oraz 17 listopada 2021 r. gdzie strona jako pełnomocnik uczestniczyła w oględzinach.

(akta kontroli str. 208-234, 278-287)

NIK podziela stanowisko OUG, że dniem wszczęcia postępowania administracyjnego jest pierwsza czynność w sprawie jednak, dla przyjęcia pierwszej czynności w sprawie za wszczęcie postępowania należy spełnić warunek powiadomienia strony o tej czynności⁶³ (postanowienie NSA w Warszawie z 4.03.1981 r., [SA 654/81](#), ONSA 1981/1), co w ww. datach nie miało miejsca.

⁶¹ Pkt 4 ppkt 33 załącznika do Obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 września 2020 r. w sprawie stawek opłat na rok 2021 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górnictwa (M.P. z 2020 r. poz. 894).

⁶² Pkt 4 ppkt 33 załącznika do Obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie stawek opłat na rok 2022 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górnictwa (M.P. z 2021 r. poz. 482).

⁶³ Komentarz do art. 61 KPA, M. Jaśkowska, M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel (stan na 31 stycznia 2023 r.).

Przywołana wizja terenowa była czynnością jednostronnie przeprowadzaną przez organ nadzoru górniczego, o której nie zawiadamiano strony, natomiast oględziny zostały przeprowadzone po zawiadomieniu innych osób, które zgodnie z treścią protokołu z oględzin były stronami w prowadzonym postępowaniu administracyjnym, nie zaś pełnomocnik uczestniczący w oględzinach, wobec które wszczęcie postępowania nastąpiło dopiero w 2022 r.

3. Mimo stwierdzonych 23 przypadków (w 2019 r. w 10⁶⁴ sprawach, w 2020 r. w pięciu⁶⁵, w 2021 r. w siedmiu⁶⁶ i w 2022 r. w jednej⁶⁷) nielegalnej eksploatacji kopalni, pracownicy OUG prowadzący postępowania administracyjne w tych sprawach, nie przekazali organom właściwym w sprawach o wykroczenia zawiadomień o popełnieniu wykroczenia z art. 177 Pgg. Skutkiem braku zawiadomień był brak możliwości podjęcia przez te organy działań w ramach posiadanych kompetencji.

(akta kontroli str. 1382-1386, 2025-2056, 2078-2155, 2171-227, 2309-2347, 2391-2451, 2497-2509, 2547-2636, 2701-2886)

Były pracownik OUG odpowiedzialny w prowadzonych sprawach za zawiadomienie właściwych organów o popełnieniu wykroczenia wyjaśnił, że z uwagi na upływ czasu nie był w stanie zidentyfikować spraw po numerach, dlatego też nie mógł wyjaśnić dlaczego nie kierowano w tych sprawach zawiadomień o popełnieniu wykroczenia. Pracownik OUG odpowiedzialny w prowadzonych sprawach za zawiadomienie właściwych organów o popełnieniu wykroczenia wyjaśnił, że w przypadku gdy w wyniku prowadzonych robót stwierdzono zagrożenie zdrowia i życia ludzi, bezpieczeństwa powszechnego oraz gdy nie było możliwe ustalenie sprawcy zdarzenia zawiadamiano właściwe organy o możliwości popełnienia wykroczenia, a w sytuacji gdy nie zaistniały powyższe przesłanki zgodnie z praktyką przyjętą w OUG właściwe organy nie były zawiadamiane.

Pozostali pracownicy OUG (w tym jeden były) do 19 maja 2023 r. nie złożyli wyjaśnień.

(akta kontroli str. 229-234, 278-287, 407-409, 411-412)

Była Dyrektorka odpowiedzialna za nadzór nad pracownikami w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 16 listopada 2020 r. wyjaśniła, że nie pamięta przedmiotu i problematyki spraw.

Z wyjaśnień Dyrektorki odpowiedzialnej za nadzór nad pracownikami w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 12 maja 2023 r. wynikało m.in., że art. 304 § 2 Kpk nie nakładał na organy administracji publicznej obowiązku zawiadamiania prokuratury lub policji w przypadku wykroczenia, a jedynie przestępstwa ściganego z urzędu. Ponadto wyjaśnił, że prowadzone przez organ nadzoru górniczego postępowanie ma na celu ustalenie dla sprawcy czynu opłaty podwyższonej za każdą wydobytą tonę kopaliny, organ nie oceniał natomiast w toku postępowania prowadzonego w trybie art. 140 Pgg, czy działalność prowadzona bez koncesji nosiła znamiona wykroczenia z art. 177 Pgg. Wskazał, że przyczyną powyższego mogło być m.in.: wysłanie zawiadomienia równoległe do organu nadzoru górniczego i ścigania, przedawnienie czynu albo przeoczenie pracownika, który przez natłok obowiązków nie zwrócił uwagi na konieczność sporządzenia projektu zawiadomienia. Ponadto w sprawie nadzoru nad pracownikami Dyrektorka wyjaśniła, że nadzór był sprawowany na tyle na ile było to możliwe ze względu na liczbę spraw prowadzonych w OUG,

⁶⁴ Tj. GDA.543.: 9, 15, 18, 21, 32, 41, 42, 58, 61, 66.2019.

⁶⁵ Tj. GDA.5432.: 4, 12, 18, 24, 37.2020.

⁶⁶ Tj. GDA.5432.: 14, 26, 29, 41, 43, 44, 69.2021.

⁶⁷ Tj. GDA.5432.27.2022.

zaś pracownicy mieli ustalone zakresy zadań. Dyrektor wyjaśnił, że sprawdzał wnioski kierowane w sprawach o wykroczenia również w ramach przygotowania sprawozdań kwartalnych, sprawdzał wybrane sprawy prowadzone przez poszczególnych pracowników, w 2022 r. zatrudniono radcę prawnego i specjalistę do spraw prawnych, a ponadto były prowadzone szkolenia dla pracowników z zakresu postępowań w sprawach o wykroczenia.

(akta kontroli str. 208-222, 404-406D)

NIK nie podziela stanowiska Dyrektora, ponieważ z uwagi na karalność wykroczenia polegającego na wydobywaniu kopalin bez koncesji, o czym mowa w art. 177 Pgg i wiedzy organu nadzoru górniczego o tym czynie, pozyskanej w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego, organ w ramach rzetelnych działań, zapewniających współpracę między jednostkami publicznymi powinien informować o popełnieniu wykroczenia. Działania takie mają charakter prewencyjny, przeciwdziałający nielegalnej eksploatacji kopalin.

4. Mimo wykrycia przez OUG miejsc wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji, w 21⁶⁸ prowadzonych przez OUG sprawach nie zawiadomiono właściwych organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 176 ust. 1 Pgg, w związku z wyrządzeniem znacznej szkody w mieniu lub poważnej szkody w środowisku. Skutkiem braku zawiadomień był brak możliwości podjęcia przez te organy działań w ramach posiadanych kompetencji.

(akta kontroli str.1382-1386, 2025-2056, 2078-2155, 2171-2277, 2309-2347, 2391-2451, 2497-2509, 2547-2636, 2701-2773, 2807-2830)

Były pracownik OUG prowadzący postępowania wyjaśnił, że z uwagi na upływ czasu nie mógł wyjaśnić dlaczego nie kierowano w tych sprawach zawiadomień o popełnieniu wykroczenia.

Pozostali byli pracownicy OUG (w tym jeden były) nie złożyli wyjaśnień do 19 maja 2023 r.

Pracownik OUG odpowiedzialny za prowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawach nielegalnej eksploatacji kopalin wyjaśnił, że w przypadku gdy w wyniku prowadzonych robót stwierdzono zagrożenie zdrowia i życia ludzi, bezpieczeństwa powszechnego oraz gdy nie było możliwe ustalenie sprawcy zdarzenia zawiadamiano właściwe organy o możliwości popełnienia przestępstwa, a w sytuacji gdy nie zaistniały powyższe przesłanki, zgodnie z praktyką OUG – właściwe organy nie były zawiadamiane.

(akta kontroli str. 229-234, 278-287, 407-412)

Była Dyrektor odpowiedzialna w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 16 listopada 2020 r. za współdziałanie z innymi organami wyjaśniła, że nie pamięta przedmiotu i okoliczności spraw.

Dyrektor odpowiedzialny w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 12 maja 2023 r. za współdziałanie z innymi organami wyjaśnił, że zgodnie z art. 304 § 2 Kpk organy administracji publicznej mają obowiązek zawiadomić organy ścigania, o tym że dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, co jednak nie dotyczy podejrzenia jego popełnienia, ponieważ dowiedzenie się o popełnionym przestępstwie wymaga poczynienia większej ilości ustaleń, dlatego też na etapie wizji terenowej nie można jeszcze stwierdzić, że popełniono przestępstwo, gdyż na dalszym etapie może okazać się że potencjalny sprawca wylegitymuje się decyzją innego organu administracji. Ponadto z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że stwierdzenie czy doszło do popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 176

⁶⁸ Dotyczy spraw nr: GDA.543.: 15, 21, 32, 41, 42, 58, 61, 66.2019, GDA.5432.: 4, 12, 18, 24, 37.2020, GDA.5432.: 14, 26, 29, 41, 43, 44, 69.2021 i GDA.5432.27.2022.

Pgg miało charakter oceny i było zależne od czynników, których ustalenie nie należało do organów nadzoru górniczego, ponieważ były do tego powołane inne organy.

(akta kontroli str. 208-222, 404-406D)

Wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Zgodnie z art. 304 § 2 Kpk obowiązkiem instytucji rządowych i samorządowych, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, jest niezwłoczne zawiadomienie o tym prokuratora lub Policji. Ocena istnienia w danym stanie faktycznym znamion czynu zabronionego należy do organów ścigania, nie do zawiadamiającego.

5. Mimo ustalenia przez OUG nielegalnego wydobycia kopalin, co skutkowało nałożeniem na strony opłaty podwyższonej, w 29⁶⁹ z 30 spraw, nie przekazano właściwym organom informacji w celu podjęcia przez nie działań prowadzących do zlikwidowania miejsca nielegalnej eksploatacji kopalin i przywrócenia go do stanu pierwotnego. Było to zachowaniem nierzetelnym, skutkującym niemożliwością podjęcia przez właściwe organy działań w ramach posiadanych kompetencji.

(akta kontroli str. 1382-1386, 2025-2886)

Była Dyrektor odpowiedzialna w okresie 1 stycznia 2019 r. do 16 listopada 2020 r. za współdziałanie z innymi jednostkami nie złożyła wyjaśnień do 19 maja 2023 r.

Z wyjaśnień Dyrektora, w tym w zakresie posiadanej wiedzy na temat braku ww. zawiadomień⁷⁰, odpowiedzialnego za współdziałanie z innymi organami wynikało, że w znacznej liczbie spraw to starostowie zawiadamiali o podejrzeniu nielegalnej eksploatacji, w związku z czym nie było konieczności dodatkowego zawiadamiania właściwego organu, który już stosowną wiedzę posiadał. Ponadto Dyrektor wyjaśnił, że Dyrektor OUG w Gdańsku prowadząc postępowanie w sprawie nielegalnego wydobycia w każdej sprawie zwracał się do właściwego starosty z wnioskiem o informacje w zakresie wydanych decyzji na danym terenie oraz w zakresie ustalenia kto był właścicielem danej działki, czyli organ ten był więc na bieżąco informowany o miejscach, w których zidentyfikowano nielegalną eksploatację.

(akta kontroli str. 180-187, 400-403)

W ocenie NIK powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Należy wskazać, że zawiadomienia starostów lub zawiadomienia przekazane przez starostów zgodnie z właściwością dotyczyły również (jak wskazano w wyjaśnieniach) podejrzenia nielegalnej eksploatacji kopalin, ale to do zadań organów nadzoru górniczego należało bezsporne potwierdzenie tego faktu i poinformowanie o tym właściwych organów celem podjęcia przez nie stosownych działań. Ponadto pisma, w których organ zwracał się o informacje w sprawie wydanych decyzji oraz prowadzonych postępowań nie stanowiły zawiadomienia, a jedynie prośbę o informację lub dokumenty, w związku z podjętymi przez organ nadzoru górniczego czynnościami zmierzającymi do ustalenia zasadności wszczęcia postępowania.

6. W sprawie nr GDA.5432.15.2020, w której podczas przeprowadzonej wizji terenowej stwierdzono zdeponowanie odpadów (w tym odpady komunalne i pozostałości demontażu obiektów budowlanych) w miejscu prowadzenia nielegalnej eksploatacji kopalin, OUG nie poinformowało o tym fakcie właściwego organu. Niezawiadomienie właściwego organu, którym na podstawie art. 26 ust. 2

⁶⁹ Dotyczy spraw wskazanych w pkt 7 obszaru 2.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego za wyjątkiem sprawy nr GDA.543.15.2019.

⁷⁰ Dotyczących spraw sprzed 1 kwietnia 2023 r.

ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁷¹ jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, uniemożliwiło podjęcie wymienionych w ww. przepisie działań.

(akta kontroli str. 1382-1386, 2452-2498)

Był pracownik OUG, odpowiedzialny za prowadzenie postępowania wyjaśniającego w przedmiotowej sprawie wyjaśnił m.in., że nie pamięta okoliczności tej sprawy.

Była Dyrektor odpowiedzialna za współdziałanie z innymi organami wyjaśniła, że nie pamięta co było przedmiotem sprawy.

(akta kontroli str. 180-187, 229-234, 404-406D)

W ocenie NIK nieprzekazanie informacji właściwemu organowi było nierzetelne.

OCENA CZĄSTKOWA

OUG podejmował działania w zakresie wykrywania nielegalnej eksploatacji kopalni zarówno z własnej inicjatywy, jak i w odpowiedzi na wpływające zawiadomienia (łącznie 238), których zasadność potwierdził przeprowadzeniem 224 wizji w terenie, w wyniku których zidentyfikowano 144 miejsca nielegalnej eksploatacji kopalni. W latach 2019-2023 (do 24 kwietnia) w OUG wydano łącznie 61 decyzji, w których naliczono opłaty podwyższone z tytułu wydobywania kopalni bez wymaganej koncesji, z tego 30, od których strony nie wniosły odwołań, w łącznej kwocie 672,4 tys. zł. Jednak w dwóch z 30 objętych badaniem decyzji do wyliczenia opłaty dodatkowej nie przyjęto stawki w odpowiedniej wysokości. Ponadto stwierdzono przypadki niezawiadomienia właściwych organów m.in. o: popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 177 Pgg (w 23 sprawach), podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 176 ust. 1 ww. ustawy (w 21 sprawach) oraz zidentyfikowaniu miejsca nielegalnej eksploatacji kopalni w celu podjęcia przez te organy działań zmierzających do jego likwidacji i przywróceniu terenu do stanu pierwotnego (w 29 sprawach). Jak wykazała kontrola NIK, w OUG nie podejmowano działań mających na celu weryfikację spełnienia przez podmioty, które zawiadomiły o wydobywaniu piasku i żwiru na potrzeby własne, określonych w art. 4 ust. 1 Pgg wymogów.

Badanie wybranych 40 (z 203 przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą) kontroli wykazało, że zostały one przeprowadzone prawidłowo, w wyniku analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa, jednak w dziewięciu (22,5%) protokołach kontroli nie zawarto wszystkich wymaganych elementów. W związku z ustaleniami 37 (z 40) kontroli, w drodze decyzji, nakazano usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, jednak w 34 przypadkach nie podjęto działań w celu sprawdzenia, czy wydane nakazy zostały wykonane. Mimo stwierdzenia w wyniku 30 kontroli naruszenia warunków koncesji, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 173 ust. 2 Pgg, organ nadzoru górniczego nie zawiadomił o stwierdzonych nieprawidłowościach dwóch właściwych organów administracji geologicznej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski o:

Wnioski

1. Zawieranie w protokołach kontroli wszystkich wymaganych informacji.
2. Egzekwowanie wykonania przez przedsiębiorców obowiązków nałożonych w decyzjach wydanych na podstawie art. 171 Pgg.
3. Weryfikowanie spełnienia przez zawiadamiających o wydobywaniu piasku i żwiru na potrzeby własne, wymogów określonych w art. 4 ust. 1 Pgg.

⁷¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.

4. Ustalenie opłaty podwyższonej za wydobycie kopalin z zastosowaniem prawidłowej stawki .
5. Zawiadamianie właściwych organów o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia czynów zabronionych w sprawach dotyczących wydobywania kopalin bez koncesji.
6. Informowanie właściwych organów o ustaleniach wskazujących na konieczność podjęcia przez nie działań zmierzających do zlikwidowania miejsca nielegalnej eksploatacji kopalin i przywrócenia terenu do stanu pierwotnego.
7. Zawiadomienie właściwego organu o stwierdzonym składowaniu odpadów w miejscu nielegalnej eksploatacji kopalin.

Nie formułowano uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 19 maja 2023 r.

Kontroler
Marta Gajewska
Specjalista kontroli państwowej

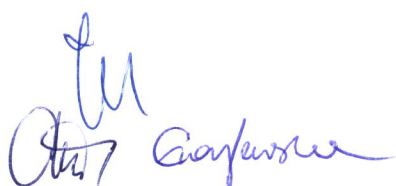

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
p.o. Wicedyrektor

Ewa Duszka

2 p.

p.o. WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
.....
Ewa Duszka
podpis

LGD.410.006.01.2023

Gdańsk, dnia 05.05.2023 r.

UPOWAŻNIENIE

Upoważniam Panią Ewę Duszkę- p.o. wicedyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku do podpisania wystąpienia po kontroli P/23/060 – „Wykrywanie i przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji kopalni” , przeprowadzonej w OKRĘGOWYM URZĘDZIE GÓRNICZY W GDAŃSKU.

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
Tomasz Staboszowski
Tomasz Staboszowski

